

**Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
Banskobystrického samosprávneho kraja zostavenej
k 31. 12. 2016**

**Čl. I
Všeobecné údaje**

1. Identifikačné údaje o konsolidujúcej účtovnej jednotke

Názov konsolidujúcej účtovnej jednotky	Banskobystrický samosprávny kraj
IČO	37828100
Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky	Námestie SNP č. 23 974 01 Banská Bystrica
Dátum vzniku konsolidujúcej účtovnej jednotky	1. 1. 2002

2. Informácie o hlavných predstaviteľoch konsolidujúcej účtovnej jednotky

Štatutárny orgán (meno a priezvisko)	Ing. Mgr. Marian Kotleba
Priemerný počet zamestnancov počas účtovného obdobia	4770,68
Z toho počet vedúcich zamestnancov	265

3. Informácie o konsolidovanom celku

Identifikačné údaje materskej účtovnej jednotky, dcérskych konsolidovaných účtovných jednotiek, ktoré tvoria rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie a 1 akciová spoločnosť so stopercentnou majetkovou účasťou, ako aj dvoch pridružených účtovných jednotiek konsolidovaného celku Banskobystrického samosprávneho kraja sú uvedené v tabuľkovej prílohe poznámok v tabuľke č. 1 – Údaje o konsolidovanom celku.

BBSK má majetkové podiely aj v pridružených účtovných jednotkách, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 3 – Majetkové podiely.

V priebehu účtovného obdobia od 1.1.2016 do 31.12. 2016 došlo k nasledovným zmenám v štruktúre konsolidovaného celku:

- Dcérská účtovná jednotka so 100 % účasťou BBSK, Správcovská spoločnosť BBSK, a. s. ukončila svoju činnosť 4.decembra 2015, ale z obchodného registra bola

vymazaná až 13.1.2016. Nakoľko ale už táto účtovná jednotka nevykazovala žiadnu činnosť a BBSK v plnej výške podielu 33 193,92 eur vytvorila v roku 2015 opravnú položku k tomuto finančnému majetku, údaje za Správcovskú spoločnosť BBSK, a. s. boli odkonsolidované v konsolidácii za rok 2015.

- Pridružená účtovná jednotka Televízna spoločnosť BBSK so 49%-ným vkladom BBSK 33 193,92 eur nevykazovala žiadnu činnosť, neplnila si povinnosti voči príslušným úradom a s BBSK už viac rokov nekomunikovala, BBSK mal vytvorenú opravnú položku na celú výšku vkladu t. j. 33 193,92. Preto Okresný súd Banská Bystrica zrušil 21.5.2016 Televíznu spoločnosť BBSK a. s. Banská Bystrica bez likvidácie a 21.5.2016 bola vymazaná aj z Obchodného registra ako ex offo výmaz.

4. Metódy oceňovania použité pri ocenení jednotlivých položiek konsolidovanej účtovnej závierky

Pri ocenení jednotlivých položiek konsolidovanej účtovnej závierky boli použité nasledovné metódy oceňovania:

a) Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok

Dlhodobý majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahrňuje Cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, prepravu, montáž, poistné a pod.). Súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného a nehmotného majetku nie sú úroky z úverov. Hodnota obstarávaného dlhodobého hmotného majetku, ktorý sa používa, sa trvalo znižuje o oprávky, ktoré zodpovedajú výške opotrebenia majetku.

O opravných položkách sa účtuje v prípade prechodného zníženia hodnoty majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Dlhodobý majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa oceňuje vlastnými nákladmi.

Za vlastné náklady sa považujú všetky priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a všetky nepriame náklady vzťahujúce sa na výrobu alebo inú činnosť.

Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splnení, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reálnou obstarávacou cenou. Dlhodobý nehmotný a hmotný majetok obstaraný iným spôsobom (napr. bezodplatne nadobudnutý majetok, delimitovaný, novo zistený majetok pri inventarizácii) sa oceňuje reálnou obstarávacou cenou, t. j. cenou, za ktorú by sa majetok obstaral v čase, keď sa o ňom účtuje.

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok odpisovaný sa odpisuje podľa odpisového plánu, ktorý bol zostavený na základe predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho morálneho a fyzického opotrebenia.

b) Dlhodobý finančný majetok

Cenné papiere a majetkové účasti sa oceňujú obstarávacou cenou, vrátane nákladov súvisiacich s ich obstaraním.

c) Zásoby

Zásoby nakupované sa oceňujú obstarávacou cenou, ktorá zahrňuje cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (prepravu, clo, dovoznú prirážku, poistné a pod.).

Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou sa oceňujú vlastnými nákladmi.

d) Pohľadávky

Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú menovitou hodnotou. Pohľadávky pri odplatnom nadobudnutí alebo pohľadávky nadobudnuté vkladom do základného imania sa oceňujú obstarávacou cenou, t. j. vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním.

Opravná položka sa vytvára napr. k pohľadávkam po splatnosti a k nedobytným pohľadávkam, kde existuje riziko nevymožiteľnosti pohľadávok.

e) Finančné účty

Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich menovitou hodnotou.

f) Náklady budúcich období a príjmy budúcich období

Náklady budúcich období a príjmy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

g) Rezervy

Rezervy sú záväzky s neurčitým časovým vymedzením alebo výškou a oceňujú sa v očakávanej výške záväzku. V účtovnej závierke sa tvorili rezervy najmä na nevyfakturované dodávky a služby, mzdy za dovolenku zamestnancov vrátane sociálneho a zdravotného poistenia, na prebiehajúce a hroziace súdne spory a podobne.

h) Záväzky

Záväzky sa pri ich vzniku oceňujú menovitou hodnotou a pri ich prevzatí sa oceňujú obstarávacou cenou.

i) Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období

Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

j) Cudzia meno

Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú na slovenskú menu euro referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu alebo v iný deň, ak to ustanovuje osobitný predpis, resp. v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Čl. II

Informácie o metódach a postupoch konsolidácie

Konsolidovaná účtovná závierka konsolidovaného celku Bansko bystrického samosprávneho kraja bola zostavená v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008 – 31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení neskorších predpisov.

Konsolidovaná účtovná závierka je sprístupnená k nahliadnutiu v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky – Bansko bystrického samosprávneho kraja a zverejnená je v Centrálnom registri účtovných závierok.

Pri konsolidácii dcérskych účtovných jednotiek bola použitá **metóda úplnej konsolidácie**. Do konsolidácie konsolidovaného celku BBSK za rok 2016 bolo metódou úplnej

konsolidácie zahrnuté:

- 73 rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK,
- 43 príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK,
- 1 obchodná spoločnosť so 100 % podielom BBSK.

Pri konsolidácii pridružených účtovných jednotiek bola použitá **metóda vlastného imania**. Do konsolidácie konsolidovaného celku BBSK za rok 2016 boli metódou vlastného imania zahrnuté: 2 pridružené účtovné jednotky, v ktorých má BBSK 49 percentný podiel.

Čl. III Informácie o údajoch aktív a pasív

A Aktíva

Konsolidovaný celok zahŕňa neobežný a obežný majetok za:

- materskú účtovnú jednotku,
- dcérské účtovné jednotky a to konkrétnie za 73 rozpočtových organizácií, 43 príspevkových organizácií a 1 dcérsku obchodnú spoločnosť, ktorej identifikačné údaje sa nachádzajú v prílohe v tabuľke č. 1 – Údaje o konsolidovanom celku.

a) Dlhodobý neobežný majetok

Prehľad o pohybe dlhodobého nehmotného, dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého finančného majetku od 1. januára 2016 do 31. decembra 2016 je uvedený v tabuľkovej prílohe, tabuľka č. 2 – Neobežný majetok.

Prehľad majetkových podielov za pridružené účtovné jednotky je uvedený v tabuľke č. 3 – Majetkové podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom.

b) Zásoby

Výška zásob po konsolidácii je 2 716 474,48 eur v zložení:

- Materiál 2 595 021,48 eur
- Nedokončená výroba a polotovary 27 309,56 eur
- Výrobky 14 929,71 eur
- Zvieratá 20 125,14 eur
- Tovar 59 088,59 eur.

Zniženie úžitkovej hodnoty zásob bolo zohľadnené vytvorením opravnej položky. Opravnú položku k zásobám tvorila dcérská ÚJ Bansko bystrická regionálna správa cest, a. s. v dôsledku nepoužiteľnosti a veku zásob a k tovaru tvorila opravnú položku príspevková organizácia Divadlo Štúdio tanca.

Prehľad vývoja opravnej položky je v tabuľke č. 7 – Vývoj opravnej položky k zásobám.

c) Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy

V konsolidovanej súvahe je vykázaný v aktívach zostatok na účte 359 – Zúčtovanie transferov medzi subjektami VS a iné zúčtovania vo výške 4 247,96 eur. Tieto transfery budú eliminované až pri konsolidácii na druhej úrovni, nakoľko sa jedná o transfery miest a obcí, ktoré nepatria do konsolidovaného celku BBSK na I. úrovni.

Ostatné zúčtovania v rámci účtovných jednotiek konsolidovaného celku BBSK boli vyeliminované v plnej výške.

Jedná sa o nasledovné eliminácie:

- Zúčtovanie odvodov príjmov RO do rozpočtu zriaďovateľa vo výške 1 632 677,69 eur.
- Zúčtovanie transferov rozpočtu VÚC vo výške 60 465 863,34 eur.

d) Pohľadávky

Prehľad pohľadávok podľa doby splatnosti za konsolidovaný celok BBSK je v tabuľke č. 9 – Pohľadávky podľa doby splatnosti.

Dlhodobé pohľadávky

Konsolidovaný celok BBSK vykazuje po konsolidácii na prvej úrovni stav dlhodobých pohľadávok vo výške 53 627,46 eur. Všetky tieto dlhodobé pohľadávky sú mimo konsolidovaného celku BBSK na prvej úrovni. Najväčšiu časť dlhodobej pohľadávky tvorí odložená daňová pohľadávka BBRSC, a. s. 47 620,46 eur, ktorá bude vyeliminovaná v konsolidácii na druhej úrovni a dlhodobé pohľadávky BBSK voči odberateľom mimo konsolidovaného celku.

Krátkodobé pohľadávky

Celkový stav krátkodobých pohľadávok po konsolidácii na prvej úrovni je 3 280 739,89 eur, ktoré sa týkajú hlavne:

- dodávateľsko – odberateľských vzťahov,
- vzťahov so zamestnancami,
- daňových pohľadávok,
- zúčtovania s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia,
- transferov mimo verejnej správy.

Najväčší podiel na vykázaných krátkodobých pohľadávkach má dcérská účtovná jednotka BBRSC, a. s. Banská Bystrica a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK na účte 311 – Odberatelia a na účte 318 – Pohľadávky z nedaňových príjmov VÚC a RO zriadených VÚC majú krátkodobé pohľadávky rozpočtové organizácie a Úrad BBSK.

K pochybným a nedobytným pohľadávkam, kde existuje riziko ich nevymožiteľnosti, boli vytvorené opravné položky v celkovej výške 2 455 379,90. Všetky opravné položky boli vytvorené k pohľadávkam mimo konsolidovaného celku. Vývoj opravnej položky k pohľadávkam je v tabuľkovej časti v tabuľke č. 8 - Opravné položky k pohľadávkam.

e) Finančné účty

Stav na finančných účtoch konsolidovaného celku k 31.12.2016 je 24 446 617,03 eur v zložení podľa nasledujúcej tabuľky.

Účet	Zostatok k 31.12.2016 v eur	Zostatok k 31.12.2015 v eur
Pokladnica	21 071,58	20 554,50
Ceniny	128 529,47	180 122,92
Bankové účty	24 297 015,98	19 175 418,27
z toho BÚ v Štátnej pokladnici	21 097 756,91	16 266 250,53

f) Časové rozlíšenie aktív

Stav na účtoch časového rozlíšenia aktív po eliminácii je 481 965,74 eur a to konkrétnie:

- náklady budúcich období 207 299,01 eur,
- príjmy budúcich období 274 666,73 eur.

Prehľad časového rozlíšenia na strane aktív je v tabuľkovej prílohe, v tabuľke č. 10 – Náklady budúcich období a v tabuľke č. 11 – Príjmy budúcich období.

B Pasíva

a) Vlastné imanie

Prehľad vývoja vlastného imania je v tabuľke č. 12 – Vlastné imanie.

Vlastné imanie tvoria nasledovné položky:

- Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín eviduje iba materská UJ, Úrad BBSK vo výške 317 837,94 €.
- Fondy, v konsolidovanej súvahе BBSK sú zostatky fondov nulové, nakoľko sa na celý konsolidovaný celok BBSK podľa usmernenia MFSR pozeráme ako na rozpočtovú organizáciu, ktorá nemá fondy, preto sme fondy príspevkových organizácií a obchodných spoločností v rámci konsolidačných prác preúčtovali na výsledok hospodárenia minulých rokov.

- Výsledok hospodárenia za konsolidovaný celok k 31.12.2016 za bežné účtovné obdobie je po eliminačných prácach 11 915 945,93 eur.

Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov je 87 925 02,76 eur a celkový výsledok hospodárenia vrátane nesvysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov za konsolidovaný celok BBSK k 31.12.2016 po eliminačných prácach je 99 840 948,69 eur.

b) Rezervy

Celkový stav rezerv v konsolidovanom celku je 10 439 612,59 eur v nasledovnom zložení:

- Rezervy zákonné krátkodobé – iné 132 267,97 eur.
- Rezervy ostatné dlhodobé 8 167 183,25 eur.
z toho:
 - na prebiehajúce a hroziace súdne spory 8 093 596,00 eur,
 - iné 73 587,25 eur.
- Rezervy ostatné krátkodobé 2 140 161,37 eur.
Z toho:
 - na rekultivácie a monitorovanie skládky odpadov 545,00 eur,
 - na nevyfakturované dodávky a služby 8 002,93 eur,
 - na overenie a zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy 2 999,- eur.
 - iné 2 128 614,44 eur.

Najväčšiu čiastku tvoria ostatné dlhodobé rezervy na prebiehajúce a hroziace súdne spory. Účtovné jednotky konsolidovaného celku BBSK netvorili rezervy voči subjektom konsolidovaného celku, preto neboli ani žiadne rezervy eliminované.

Prehľad vývoja rezerv je v tabuľkových prílohách v tabuľke č. 13 – Rezervy zákonné a v tabuľke č. 14 – Rezervy ostatné.

c) Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy

V konsolidovanej súvahе je vykázaný v pasívach zostatok na úctoch:

357- Ostatné zúčtovanie rozpočtu VÚC vo výške 760 793,33 eur.

359 – Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy vo výške 36 430,22 eur.

Tieto transfery budú eliminované až pri konsolidácii na druhej úrovni nakoľko sa jedná o transfery zo ŠR a miest a obcí, ktoré nepatria do konsolidovaného celku BBSK na I. úrovni a preto budú tieto transfery eliminované až pri konsolidácii na druhej úrovni. Ostatné zúčtovania v rámci účtovných jednotiek konsolidovaného celku BBSK boli vyeliminované v plnej výške.

Jedná sa o nasledovné eliminácie:

- Zúčtovanie odvodov príjmov RO do rozpočtu zriaďovateľa vo výške 1 632 677,69 eur.
- Zúčtovanie transferov rozpočtu VÚC vo výške 60 465 863,34 eur.

d) Záväzky

Prehľad záväzkov z hľadiska ich vekovej štruktúry a podľa doby splatnosti je v tabuľke č. 15 – Záväzky podľa doby splatnosti.

Konsolidovaný celok vykazuje po eliminácii:

- **Dlhodobé záväzky vo výške 1 244 323,94 eur**, ktoré vznikli hlavne z dodávateľsko-odberateľských vzťahov, z nájmu a záväzkov zo sociálneho fondu.
Dlhodobé záväzky neboli eliminované, napäťko sú evidované len voči organizáciám mimo konsolidovaného celku.
Dlhodobé záväzky v porovnaní s rokom 2015 poklesli o 632 462,41 eur.
Najväčší podiel na dlhodobých záväzkoch má Úrad BBSK voči SAD Zvolen podľa dodatku č. 4 a 7 k Zmluve o výkone vo verejnem záujme č. 1335/2008/ODDDS a voči SAD Lučenec podľa dodatku č. 4 a 7 k Zmluve o výkone vo verejnem záujme č. 1336/2008/ODDDS a rozpočtová organizácia Správa majetku a záväzkov, ktorá postupne podľa splátkových kalendárov spláca záväzky za zrušené zdravotnícke zariadenia.

- Krátkodobé záväzky

Konsolidovaný celok vykazuje krátkodobé záväzky vo výške 10 690 439,69 eur, ktoré sa týkajú týchto druhov ekonomických transakcií:

- Dodávateľsko - odberateľské vzťahy,
- záväzky z nájmu,
- záväzky voči zamestnancom,
- zdravotného a sociálneho poistenia,
- daňové záväzky,
- transfery a ostatné zúčtovanie so subjektmi mimo VS.

Elimináciou krátkodobých záväzkov sa ich celková hodnota znížila z o 1 962 984,12 eur. Najväčší podiel na nevyeliminovaných krátkodobých záväzkoch má Úrad BBSK hlavne voči SAD Zvolen a voči SAD Lučenec, ako rozdiel vykázanej straty za výkony vo verejnem záujme a jej náhradou za rok 2016 a dcérská spoločnosť BBRSC, a. s. z obchodného styku.

Daňové záväzky a záväzky zo sociálneho a zdravotného poistenia budú vyeliminované až v konsolidácii na druhej úrovni.

e) Bankové úvery a ostatné prijaté návratné finančné výpomoci

Bližšie informácie o bankových úveroch konsolidovaného celku vykázaných k 31.12.2016 sú uvedené v tabuľke č. 16 – Bankové úvery.

Investičné bankové úvery má materská účtovná jednotka vo výške 38 132 796,90 eur, z ktorých je krátkodobá časť, ktorá podľa splátkových kalendárov má byť splatená v roku 2017 v čiastke 5 711 131,68 eur a dcérská účtovná jednotka BBRSC, a. s. má investičný bankový úver vo výške 2 428 400,00 eur, z čoho krátkodobá časť, ktorá má byť splatená v r. 2017 je 611 136,04 eur. Prevádzkový úver eviduje dcérská účtovná jednotka BBRSC, a. s. Banská Bystrica vo výške 760 000,00 eur, z čoho krátkodobá časť splatená v r. 2017 je 480 000,- eur.

f) Časové rozlíšenie na strane pasív

Prehľad časového rozlíšenia na strane pasív je v tabuľkových prílohách v tabuľke č. 17 – Výdavky budúcich období a v tabuľke č. 18 – Výnosy budúcich období.

Stav na účtoch časového rozlíšenia pasív po eliminácii je 56 033 054,18 eur a to konkrétnie:
- Výdavky budúcich období 136 437,55 eur.

- Výnosy budúcich období 55 896 616,63 eur.

Významnú podstatnú časť výnosov budúcich období tvorí podľa metodiky rozpočtových a príspevkových organizácií zostatková hodnota majetku obstaraného z cudzích zdrojov.

Čl. IV Informácie o nákladoch a výnosoch

Po eliminácii vzájomných nákladov a výnosov na úrovni konsolidačného celku BBSK je výška nákladov k 31.12.2016 vrátane splatnej dane z príjmov 171 762 791,05 eur a výška výnosov 183 678 736,98 eur.

Výsledok hospodárenia po zdanení za bežné účtovné obdobie za konsolidovaný celok BBSK je 11 915 945,93 eur.

Detailnejší prehľad o nákladoch a výnosoch je v tabuľkovej časti v nasledovných tabuľkách:

- tabuľka č. 19 – Náklady na služby.
- tabuľka č. 20 – Ostatné náklady
- tabuľka č. 21 – Ostatné finančné náklady.
- tabuľka č. 22 - Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti.

Čl. V. Informácie o iných aktívach a iných pasívach

Informácie o iných aktívach a iných pasívach sú v tabuľke č. 23 – Informácie o iných aktívach a iných pasívach. Iné aktíva a iné pasíva obsahujú hlavne záväzky z ručenia vo výške 811 307,00 eur. Jedná sa o podmienené záväzky dcérskej účtovnej jednotky BBRSC, a .s. Banská Bystrica na základe ručiteľských listín za dlžníkov SAD Zvolen a SAD Lučenec v prospech veriteľa VÚB.

Prehľad o kultúrnych pamiatkach je uvedený v tabuľke č. 24 – Zoznam nehnuteľných kultúrnych pamiatok.

Čl. VI. Skutočnosti, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, do dňa jej zostavenia

Po 31. decembi 2016 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2016.

Vypracoval: Ing. Viera Tomašovičová